

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
34170 Gorica, Riva Piazzetta, 18 - Tel. 83177
PODUREDNIŠTVO
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7- Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 23.000
Letna inozemstvo Lir 35.000
Letna inozemstvo, USA dol. 28
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXV. - Štev. 33 (1766)

Gorica - četrtek, 1. septembra 1983 - Trst

Posamezna številka Lir 500

LEV DETELA

Skupni slovenski duhovni prostor spričevalo o kulturi narodove duše

(OB SREČANJU SLOVENSKE IZOBRAŽENCEV V DRAGI)

Svet se je znašel v vznemirljivih vrtincih nevarnega časa. Gre za biti ali ne biti. Spremeniti bi morali način življenja, iz pretrganega in neumnega materializma bi morali najti v osmišljeno DUHOVNOST v MIR in SPRAVO.

Slovenci smo v malem ujeti v vse neusmiljene pasti časa. Poleg tega se je slovenska večina v Jugoslaviji znašla v odločilni gospodarski krizi, ki je dialektično ujeta v politično krizo takomenovanega jugoslovanskega samoupravljanja. Podobno je, da načeta avtoriteta jugoslovanskega političnega sistema povzroča politično nepopustljivost in neprizanesljivost do takomenovanih duhovnih odklonov.

Zato je tam trenutni gibalni prostor za vse omejen in zamejen: to ne velja le za kulturo in znanost, temveč žal tudi za jugoslovansko gospodarstvo in politiko, ki bi morala razviti precej več večsmerne energije, da bi kriza res ostala zamejena kriza — in ne stalno obsedeno stanje. Če motorjev pravilno ne upravljaš in če na klanec pravočasno ne pritisneš na zavore, zdrvi voz po vseh pravilih fizike z vedno večjo energijo, ki je na doležen stopnji s protienergijo sploh ne moreš več uspešno zaustaviti, neizprosno navzdol.

KRIZA SLOVENSKE KULTURE

Nas zanima vpliv očitne KRIZE na kulturna dogajanja v vseslovenskem narodnem prostoru.

Slovenska kultura v jugoslovanskih predelih Slovenije je močno prizadeta. Ker je slovensko kulturno prizadevanje vedno tudi tista VAROVALNA SNOV, ki štiti osnovnice slovenskega bivanja pred preočitnimi posegi tujih sil v bistvenosti slovenskega naroda, je slovenski obstoj v Jugoslaviji podvržen številnim javnim in podtalnim prisilam, ki niso koristne.

To krizo čutijo kljub splošnim svetovnim krizam celo Slovenci izven Jugoslavije, ne glede na to, ali so bili in so z večinskimi Slovenci v Jugoslaviji tudi v smislu jugoslovanske politike povezani. Kljub temu in in kljub različnim tujim italijanskim ali nemško-avstrijskim pritiskom pa je v jedrih slovenstva v Avstriji in Italiji prisotna dokajšnja mera idealizma in življinskega optimizma. Drugače bi težko razumeli, na primer, da majhno »avstrijsko« slovenstvo premore več družinskih in literarnih revij, lastno literaturo z mnogimi izrazito koroškimi posebnostmi in narodno zavedno mladino, ki se čudi mlačnosti slovenskega vsakdana v bojda tako beli Ljubljani.

Tudi tržaška »DRAGA«, ta zares svobodna tribuna različnih mnenj in protimnenj, ki spremlja in kroji za Slovence tako važno in tudi usodno obdobje, je posebno znamenje, ki se je moglo roditi in zrasti le iz svobodnega prepričanja ob velikem pristanu, ki je bil Slovincem vedno okno v svet.

NEURESNIČENA SANJA

Podoba je, da lepa SANJA O SKUPNEM SLOVENSKEM DUHOVNEM PROSTORU ostaja ob tem predvsem svetla zaveza in obet za naprej. Ostaja predvsem zaradi avtonomnega značaja slovenskega primorskega človeka, ki svojih upov in želja ne proda za dvomljivo slavo nekega umišljenega največjega slovenskega duhovnega centra, ki ga v resnici seveda ni. (Čeprav potrebujemo nekatere osrednje duhovne institucije z demokratično usmerjenostjo). Slovenski »center« je namreč vedno mozaik vseh sestavnih delov sicer majhne, a nadvse pestre in večsmerne slovenske pokrajine. Slovenska številna in gospodarska skromnost v Italiji in Avstriji pa kljub temu ugrom slovenski duhovni prostor živahno napolnjuje in popestruje. Rebuta in Pahor, Polanšek, Januš ali Lipuš so vsakakor tisti

členi slovenske duhovne vezne posode, ki dajejo slovenski kulturi nove izrazne možnosti in drugačne čustvene in miselne zasuke.

ODPISANI SLOVENC

Tu pa je tudi takomenovana »Tretja Slovenija«, skorajda odpisano duhovno ozvezdje večsmerne slovenskega naroda, ki že skoraj štiri desetletja kroži čez širjave vseh področij velike Zemlje. Morda so nekateri preveč licemersko pozabili, da je ta zdaj v megle časa, zdaj v mrak »podzemelja«, v katere je vsfop prepovedan, izgubljeni svet Slovincem ustvaril tudi lepe in svojevrstne DOKUMENTE VELIKE SLOVENSKE DUHOVNOSTI, zrele spričevala slovenske duhovne osveščenosti tudi pod najtežjimi zunanji mi pogoji.

V času, ko se je zrušila Vidmarjeva teza o ljubljanskem centralnem svetišču pravičnega slovenstva, se je treba spomniti na značilnosti in na enakopravnosti vseh slovenskih provinc v jugoslovanski Sloveniji in izven nje, ki so resnični kvas in resnično testo za duhovni kruh realnega vseslovenstva. Kulturno delo na podeželju in v njegovih majhnih središčih moramo še poživiti! Iz teh »zakotnih« provinc in zadnjih gnezd so izšli najboljši sinovi slovenskega naroda, razni Prešerni, Jurčiči, Levstiki, Stritarji, Gregorčiči, Cankarji — in niso bili niti dninarji različnih literarnih mimobežnosti in niti duhovni berači! Center slovenstva so slovenske vasi, so slovenski ljudje na Krasu, ob Soči, onkraj Karavank in v Porabju, so slovenski otoki in posamezniki v obeh Amerikah, v Avstraliji ali Aziji, na katere smo tako imenitno in oportunistično pozabili.

Velikokrat jih je pozabila in odpisala tudi slovenska »oficielna« literarna zgodovina v Jugoslaviji. Toda koliko je vredna taka veda o poteh, polpoteh, blodnjah, vzponih in zlomih lepe slovenske besede, če je zamočala veliko resnico o večsmernosti sodobne slovenske literature, resnico o različnih stopnjah slovenske sodobne književnosti, resnico o različnih slovenskih literaturah z različnimi idejno-estetskimi izhodišči in celo z različno strukturo izraza, tega temeljnega kamna literarne duhovnosti! In ko so nekaj, kar je, odpisali, so se v smislu literarne znanosti velikega Kidriča in prijatelja sami izpisali iz knjige pozitivnih dejanj slovenskega naroda.

NUJNOST SPRAVE

Kocbek je usodno vedel, da je le SPRAVA tisti resnični DOKUMENT O KULTURI DUŠE. Ko je v svet obelodanil prek tržaškega ZALIVA željo po novem vedenjskem načinu slovenskega naroda, je skušal spraviti zavestno v red neurejeno slovensko duhovno stvarnost.

Nikjer ni ob tem rečeno, da je mogoče opravičevati politične uboje ali umore katerekoli strani. Želja po spravi tudi ne pomeni, da je treba potrditi ali zanikati pravičnih določenih rezultatov zgodovine, ki so tu med nami, kot so. Želja po spravi je izven zgolj takega preštevanja realne politike.

Sprava je prizadevanje, rastoče iz zrele zavesti in pozitivne moči, ki ve, da obračunavanja prinašajo in bodo prinašala svetu in Slovincem samo nesreče, vedno večje nesreče! Grozljivi bratomor Prešernovega UVODA V KRST PRI SAVICI se ne sme dogajati v NEDOGLED! Sprava pa velja tudi za tujce, s katerimi moramo živeti v tem času. Ali se bomo iz naše zgodovine in naše težke usode tudi kaj naučili? Bomo naše delovanje demokratično usmerili k človeku kot takemu — ali pa bomo znali le ideološko in polikantsko jecljati in bo edina zaščita državna moč — in ne vzajemna človeška sreča naroda in sveta?!

Latinska Amerika proslavlja svojega osvoboditelja

V glavnem mestu Venezuele Caracasu so se 25. julija letos zbrali predsedniki držav severnega in severozahodnega dela Latinske Amerike, da se poklonijo spominu Simona Bolivarja ob 200-letnici njegovega rojstva ter obenem proslavijo velikega osvoboditelja latinskoameriških držav izpod večstoletnega španskega kolonializma.

Pod vplivom lanske britansko-argentinske vojne za Malvinske otoke in zaradi krize, ki je zajela države Srednje Amerike, so zamislili velikega Osvoboditelja, ali kot so Simona Bolivarja poimenovali njegovi sodobniki »El Libertador« postale spet privlačne. Latinsko Ameriko je zajel val teženj po osvoboditvi od nadvlade Sev. Amerike in po zavračanju gospodarskega, tehnološkega in kulturnega egoizma Evrope. In tako se zadnje čase velik del osvoboditve latinskoameriške javnosti vrača k Bolivarjevimi idejam, k njegovemu boju za latinskoameriško neodvisnost in k misli, čeprav romantični in utopični obenem, naj bi sčasoma prišlo do ustanovitve združenih držav Latinske Amerike, misel, ki je bila Bolivarju tako pri srcu.

RAZPAD ŠPANSKEGA IMPERIJA

Simón Bolívar ali s polnim imenom Simón José Antonio de la Santísima Trinidad de Bolívar y Palacios se je rodil 24. julija 1783 v Caracasu. Bil je to čas, ko je španske kolonije v Latinski Ameriki pretresalo družbeno in politično nezadovoljstvo, ideje francoske meščanske revolucije in boj severnoameriških kolonij za neodvisnost pa so že prodrlje tudi v od Spancev zasedene dežele.

Bolívar se je rodil v bogati veleposestniški kreolski (kreolci so potomci španskih priseljencev) družini, očeta in mater je izgubil že v rani mladosti, njegova prva vzgojiteljica je bila črna sužnja. Med večletnim bivanjem v Evropi (Madrid, London, Pariz in Rim) se je seznanil z

idejami francoske revolucije, se navduševal nad Voltairejem in Rousseaujem, doživljal Napoleonov vzpon, obenem pa razsipaval družinsko bogastvo.

Ko se je leta 1807 vrnil v rodni Caracas, ga je zajel vrtinec zarot in akcij zoper špansko monarhijo, ki ji je Napoleon, ko je zasedel Španijo, zadal hud udarec. Tedaj je Bolivarja obsedla misel, da se morajo španske kolonije v Latinski Ameriki osvoboditi od »madre patria« (materne domovine). Ker je bil tudi osebno zelo ambiciozen ter poln sle po osebni slavi, od te svoje misli ni več odstopil.

Vendar je sprva doživel vrsto neuspehov. Tako je bil poražen leta 1810, ko je skupaj s kasnejšim generalom Franciscom Miranda zanetil prvi upor proti Špancem v Venezueli. Dve leti kasneje je znova poizkusil, a je prav tako ostal praznih rok. Leta 1814 se je odpravil proti jugu, v Novo Granado (današnje Kolumbijo) in bil ponovno poražen. Prisiljen je bil zbežati v tujino, najprej na otok Jamajko, nato pa na Haite, ki so si že izbojevali neodvisnost.

Sledila je »Campaña Admirable« (Čudoviti pohod), ko je Bolivarju v nekaj letih uspelo Špance poraziti od današnje Venezuele do Bolivije. Zgodovinski pisci zatrjujejo, da se Bolivarjevi vojaški pohodi prek zasneženih in težko prehodnih andskih verig kar se tiče človeških naporov ne morejo primerjati z ničemer, kar pozna evropska zgodovina.

Leta 1819 je Bolivarjeva vojska po zmagoviti bitki pri kraju Boyacá vkorakala v Bogotó in pokrajino Novo Granado so tedaj razglasili za republiko Kolumbijo, Bolivarja pa za njenega prvega predsednika. Dve leti kasneje je Bolívar po ponovnem dolgem pohodu čez Ande z zmago pri mestu Carabobo dokončno utrdil neodvisnost Venezuele. Potem se je znova obrnil proti jugu. Leta 1822 je po bitki pri Pichinchi (izg. Pičinči) padel Quito,

prestonica kasnejšega Ekvadorja. Kot zadnja trdnjava tristoletne španske nadvlade je padel Perú, potem ko je španska vojska doživela dva odločilna poraza: avgusta 1824 pri Juninu, decembra istega leta pa še pri Ayacucho. Španski imperij v Južni Ameriki je bil dokončno strt. Le še Kuba in Portoriko sta ostala del španskega kraljestva do leta 1896.

IZJALOVLJENI BOLIVARJEVI NAPORI

Po osvoboditvi Venezuele, Kolumbije, Ekvadorja, Peruja in Bolivije (ta se je najprej imenovala Gornji Perú, po Bolivarjevi smrti pa preimenovala v Bolivijo) je veliki »Libertador«, Osvoboditelj andskih dežel Južne Amerike Bolívar razglasil ustanovitev Velike Kolumbije, ki je zajemala Venezuelo, Kolumbijo (z današnjo Panamo) in Ekvador in ki naj bi bila zameetek združenih držav Latinske Amerike. Vendar je Velika Kolumbija čez nekaj let razpadla, saj sta se že v letih 1829-30 od nje ločila Ekvador in Venezuela.

Hitro se je namreč pokazalo, da v novih državah prevladujejo interesi posameznih družbenih slojev (veleposestniki, višja duhovščina, vojaška oligarhija, trgovski razred) nad skupnostnimi. Tako se je povsod zgodilo, da so se zamenjali le oblastniki, družbene, politične in gospodarske strukture v pokolonialni Latinski Ameriki pa so ostale tako rekoč do danes nedotaknjene. Vodstvo novih držav so si prigrabili kreolski veleposestniki, lastniki sužnjev, kmalu pa so se jim pridružili še vojaški krogi, ki so v dolgih vojnah za neodvisnost postali vplivna oligarhija, katera je začela usodno posegati v politično dogajanje Latinske Amerike. Medtem ko so nekdanje severnoameriške kolonije krenile po poti razgibanega kapitalističnega gospodarskega razvoja, se je pa španski kolonialni fevdalizem pod novim plaščem mogel obdržati marsikje vse do danes.

Razpad Velike Kolumbije je pokazal, da je ustanovitev združenih držav Latinske Amerike le velika utvara. To spoznanje ni bilo prihranjeno niti pobudniku te zamisli Bolivarju. Že leta 1822 je podpredsednik Velike Kolumbije general Santander organiziral zaroto zoper Bolivarja, leta 1830 so zahrbtno umorili generala Sucreja, Bolivarjevega najzvestejšega bojnega tovariša, v mestu Bogotá so se spopadli civilni in vojaški (tj. Bolivarjevi) krogi. Zagrenjen je 17. decembra 1830 umrl za pljučno tuberkulozo, potem ko mu je v zadnjih dneh ostala ob strani samo še peščica prijateljev.

USPEH ALI NEUSPEH?

Naj zapišemo, da je bilo Bolivarjevo delo izdano? Premočna bi bila ta beseda, saj je mogoče kljub tragičnemu razpletu reči, da so Bolivarjeva dejanja brez primere v zgodovini Latinske Amerike. V nekaj letih je zrušil tristoletno nadvlado španske monarhije na ozemlju, ki je večje od Evrope. Prebuditi je hotel latinskoameriško zavest in samozavest, spremeniti družbene strukture in dati enotnost južnoameriškega prostoru. Nenehno je zagovarjal politično stabilnost in družbeno enakopravnost, ki naj bi bila temelja novega političnega in družbenega sistema.

Zal se za Bolivarjem kljub kopici raznih voditeljev ni našel nihče, ki bi v sebi združeval Bolivarjeve državniške sposobnosti vojaškega genija, bleščečega govornika, pisca in vidca. Nasprotno: uresničilo se je, kar je pred smrtjo zagrenjeno in razočarano zapisal: »V Ameriki ni vere ne v ljudstvo in ne v človeka. Ustave so samo knjige, zakoni samo papirji, volitve boji, svoboda anarhija in življenje muka. Ameriki ni mogoče vladati. Tisti, ki so služili revoluciji, so orali morje... Te dežele bodo neogibno padle v roke podivjanih množic in potem se jih bodo polastili tirani vseh barv in ras...«

Po več kot poldrugem stoletju zgodovine Latinske Amerike je mogoče reči, da imajo te temačne Bolivarjeve napovedi tudi za današnji trenutek tega območja vso svojo težo in veljavnost. A. P.

Združeni pri Mariji Pomagaj na Brezjah

Pred nekaj leti se je porodila misel o sosedskih srečanjih na Višarjah, ki so lani dobila naslov »Evropski dan«. Lani je tudi bilo sklenjeno, naj bi se ta srečanja izmenoma prirejala poleg na Višarjah še na Brezjah in pri Gospe Sveti, torej na naših najbolj priljubljenih Marijinih svetiščih.

Tako so letos prišle na vrsto Brezje. Ob najlepšem vremenu se je zbralo v soboto 20. avgusta ob 10. uri okrog pet tisoč romarjev. Največ jih je bilo seveda iz Slovenije, iz Avstrije je pripeljalo 14 avtobusov; v enajstih od njih so bili slovenski romarji. Nekaj avtobusov je bilo tudi iz videmske nadškofije.

Srečanje je vodil metropolit Suštar, ob njem pa so bili še videmski nadškof Battisti, celovski škof Kapellari, koprski škof Jenko, škof Curtiss iz Helene v ZDA ter slovenski pomožni škofje Lenič, Smej in Kvas. Somaševalo je blizu sto duhovnikov. Prvo berilo je bilo v nemščini, drugo v italijanščini, evangelij v slovenščini, tudi prošnje so izrekli predstavniki vseh treh narodov. Vsi so prosili Boga za medsebojno razumevanje, ljubezen in odpustitve ter da bi kot kristjani izpolnili svoje poslanstvo v tem prelomnem času. Evharistična molitev je bila v latinščini, očenaš pa spet v vseh treh jezikih.

V pridigi je nadškof Suštar poudaril, da se za prihodnost Evrope v miru in pravičnosti zgraditi le s Kristusovo pomočjo. Omenil je znamenja, ki naj spremljajo Jezusove učence: v našem času smo poklicani k izganjanju duhov sovraštva, nasilja, različni jeziki pa se pri bogoslужbi na Brezjah prepletajo podobno kakor na prve binokosti v Jeruzalemu. Svoje misli je dr. Suštar nato povzel še v nemščini in italijanščini.

Maši je sledila kratka priložnostna akademija, pri kateri so sodelovali škofje s svojo besedo, mešani zbor župnije Na-

klo in kvintet Gorenjci. Nadškof Suštar je razložil geslo letošnjega srečanja »Kristus, Odrčenik sveta združuje prek vseh meja«, nadškof Battisti je govoril o potrebi miru, saj živimo na delu evropske celine, kamor so uperjene jedrske rakete, škof Kapellari pa je poudaril bratstvo, ki mora biti temelj dobrih sosedskih odnosov. Obenem je povabil vse navzoče za prihodnje leto h Gospe Sveti na Koroško.

Pismo Craxiju

Predsednik Sovjetske zveze Jurij Andropov je naslovil na predsednika italijanske vlade osebno pismo, v katerem zatrjuje, da je sporazum o jedrskih izstrelkih še vedno mogoč, dokler ne bodo umeščene v Zahodni Evropi nove ameriške rakete. Italija, kot neposredno prizadeta, lahko k temu smotru veliko pripomore. Za Andropova bodo bližnja pogajanja SZ-ZDA v Ženevi brez smisla, če bodo umestili nove ameriške rakete, pri čemer bi bila SZ prisiljena sprejeti potrebne protiukrepe, »s čemer pa ne bi nihče zmagal, le vsi bodo zgubili.«

■ Veliko pozornost je vzbudil primer sicilskih zakoncev Grafato, ki sta prišla iz Venezuele v Italijo s posvojenega deklica Mario Eleno Puerta. Na rimskem letališču so jima odrekli izkrcanje, češ da po nedavno sprejetem zakonu ne moreta imeti posvojenega otroka, ker imata že nad 40 let. Zakonca Grafato sta se nato obrnila na Pertinija in Craxija, a zaman, kajti mladinsko sodišče bi jima otroka odvzelo, če bi ga hotela imeti pri sebi. Zato sta se odločila, da se vrneta v Venezuelo. Vatikanski list »L'Osservatore Romano« je njuno odločitev toplo pozdravil in ju pohvalil za izkazano človekoljubnost.

Zgodbe izpred 40 let

(Črniška kronika)

30. avgusta 1943. Nemci so te dni zasedli Podbrdo tokraj predora. Mogoče bodo tudi še dalje zasedli železnico Podbrdo-Trst, da bi jo bolje očuvali pred napadi nevidne vojske, ki prebiva v gorah in gozdovih. Tudi sicer je po Italiji vedno več nemških divizij in tako bo ta država postala bojišče... (To je Italija v naslednjih mesecih tudi postala). Vse napeto pričakuje, kaj bo prinesel mesec september, najbrž veliko ofenzivo Angloamerikancev. Rus prodira v Ukrajino, bolgarski kralj Boris je skrivnostno umrl, grozil je bil Italija do Rima je vsak dan hudo bombardirana, ravno tako Nemčija.

V naši (Vipavski) dolini vlada mir, od zapornikov pa ni bil še nihče izpuščen, sploh se pri nas nič ne pozna, da je fašizem zamenjan z vojaško vlado.

1. septembra 1943. Danes se je dopolnilo četrto leto druge svetovne vojne. Hitler je namreč 1. septembra vkorakal na Poljsko. Že prej je kake tri mesece bila »živčna vojna« po časnikih. Laži, zavajanja, sumničanja, groženje so polnile časopise, zlasti nemške in italijanske. Nemčija in Italija sta pač hoteli vojno, ker sta se skrivaj oborožili do zob in sta imeli namen podjarmiti celo Evropo, v številni Ukrajino, ki naj bi Nemčiji služila kot žitnica. Hoteli sta vpeljati povsod nov totalitarni sistem države, ki naj bi nadomestila Boga-Stvarnika, ki naj bi jima služila vsa ljudstva kot Sklavenvolk, medtem ko bi bili Nemci Herrenvolf, absolutni gospodarji.

Vojna živcev je bila predhodnica krvave vojne. Sv. oče je svaril, prosil, Roosevelt je prav tako svaril iz Amerike, angleški Chamberlain (ministrski predsednik) je skliceval konference; nič ni pomagalo. Hitler je bil oborožen, računal je na »Blitzkrieg und Blitzsieg« (bliskovita vojna in bliskovita zmaga). Zato se je morala vojna začeti...

V kroniki tega dne sledi dolgo razmišljanje dekana Novaka o splošnih razmerah ob peti obletnici vojne napovedi Nemčije. Govori o vojni na oceanih proti podmornicam, o vstopu Amerike v vojno, o nemških in italijanskih porazih v Rusiji, Afriki, na Siciliji, o bombardiranju nemških in italijanskih mest. Pri tem ima opombo: »Nemški Göring je v začetku vojne obljubljal Nemcem, da niti ena angleška bomba ne bo padla na Nemčijo. Danes so Hamburg, Porenje, Berlin in kdo ve še koliko drugih mest pod angleškimi bombami. Nemci pa kričijo in pišejo o barbarstvu Anglosaksoncev, dočim so ploskali nad razvalinami Londona.

Italijansko časopisje je danes polno raznih pikantnih in sramotnih novic o življenju fašistovskih veljakov in o njih grehah, javnih in zasebnih, proti 6. in 7. božji zapovedi. Zdaj jih namreč kar po vrsti zapirajo zlasti zaradi prilaščanja državnega premoženja. Nekateri, ki so bili bolj neposredno pri jaslih, so debelo obogatili. Preprosto ljudstvo ima živež skromno odmerjen na nakaznice, v zalogah fašistovskih veljakov pa so našli nagrmadene zaloge vseh darov božjih. Zdaj je zgrajanje veliko nad onimi, ki so povprečnemu Lahu pred par meseci še veljali za bogove...

Jaz imam zase mirno zavest, da ne v moji hiši ne v moji župni pisarni nikdar ni bila obešena Mussolinijeva slika. Instinktivno sem čutil, da to ne spada v duhovsko hišo, dasi nisem imel vpogleda za kulise njegovega privatnega življenja.

Naši farani so še vedno zaprti, dekleta na Kostanjevici v Gorici, moški v Zagreju (oz. v prostorih tedaj opuščenih predilnic v Zdravščini), vsi v "Carcere sussidiario", v pomožnih zaporih. Nekaj žen je celo v koncentracijskem taborišču v Frosinone

pod Rimom. Vsi pišejo, naj molim, da bi bili kmalu rešeni.

Cel avgust smo imeli veliko vročino, z njo je bila združena suša, ki je zlasti turščici hudo škodila. Ne bo mnogo polente v bodoče. Pa če je dobra letina, država zaloga itak vse poje (s prisilno oddajo). Kolikor si smejo ljudje pridržati, menda 160 kg na osebo za celo leto, bodo povečini vseeno pridelali. Trta je kazala v začetku lepo, a je pozneje bila močno napadena od rose. Z zabelo je pa velik križ. Gorje mu, kdor se v jeseni ne preskrbi in je navezan le na obroke, ki jih da država; tak se mora sušiti. Tudi meni vsa obleka postaja preširoka. Nič za to, bodo pa črvi v grobu imeli manj dela...

Svoje dolgo razmišljanje zaključuje dekan Novak: »Bog ve, kaj nas čaka pred koncem vojne in kaj bom še moral pisati sem notri (v dnevnik), a v božjih rokah smo, kar je največja tolažba.«

Opomba. Še prav veliko hudega je moral dekan Novak zapisati v svoj dnevnik, saj je čakal Vipavsko dolino še 8. september 1943 in vse ostalo gorje pod nemško okupacijo. Pravilno je torej zaslutil, da čakajo Primorsko še težki časi.

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Predsednik vlade Craxi je sprejel portugalskega ministrskega predsednika Soaresa, ki je prav tako socialist. Portugalska si že od leta 1977 prizadeva, da bi bila sprejeta v Evropsko gospodarsko skupnost, pa temu nasprotuje zlasti Francija. Craxi je glede tega obljubil svojo podporo. Tako Italija kot Portugalska imata skupen interes za krepitev medsebojnih odnosov na političnem in gospodarskem področju.

■ V kraju Tormano di Borgorose pri Rietiju je prišlo v tovarni umetnih ognjev do silovite eksplozije, ki je zahtevala med delavci šest smrtnih žrtev in povzročila tudi ogromno gmotno škodo. Ker se zdi, da je imel lastnik tovarne shranjenih mnogo več smodnika od dovoljenih 50 kg, so ga sodne oblasti obtožile nenamerne umora in prekomerne posesti razstreliva.

■ Do sedaj so bili cilji armenskih teroristov predvsem turške ustanove v Evropi kot n. pr. diplomatska in turistična predstavništva, zadnji atentat pa je bil usmerjen zoper francoske oblasti, češ da so do armenske skupnosti v Franciji sovražno usmerjene. Dejansko so pa te oblasti po zadnjih atentatih le podvrzele nekaj več nadzorovalnih ukrepov, kar je naravno. To pot se je armenska teroristična skupina ASALA spravila na prostore francoskega konzulata in kulturnega centra, ki se nahajajo v tretjem nadstropju stavbe »Maison de France« v Zahodnem Berlinu. Eksplozija je popolnoma uničila dve nadstropji omenjene palače, dve osebi sta bili ob življenje, 23 pa ranjenih.

■ Kardinal Jozef Glomp je moral na hitro operacijo zaradi vnetja žolčnika. Operacija je uspela, zdravstveno stanje se naglo zboljšuje. Se je pa moral primas Glomp zaradi tega odreči praznovanju Marije Vnebovzete v Čenstohovi, prav tako pa ni mogel voditi konference poljskih škofov, ki se je zaključila 26. avgusta istotam.

■ Veliko razburjenje v filipinski javnosti je povzročil umor voditelja filipinske opozicije Benigna Aquina, ki je dolgo časa živel v izgnanstvu. Ko se je te dni vrnil, je nekdo, kljub temu, da je bil Aquino vojaško zastražen, streljal nanj

bode vodi prek notranje, prek zmage do brega nad zlim. V narodovem življenju se je treba boriti za zmago moralnih načel, živeti medsebojno zaupanje in razdreti vezi sovražstva z odpuščanjem, ki pa ne sme biti znak slabosti in ne sme pomeniti odgovedi resnici in pravici. Papež nas je poučil, da je država resnično neodvisna, če služi skupnemu dobremu in omogoča narodu, da uresniči svojo identiteto.

V zadnjem delu škofje ocenjujejo sedanjí položaj v poljski družbi. Mnenja so, da povzročajo restriktivni ukrepi, ki jih je sprejel parlament preteklega julija, med prebivalstvom nevoljo. Oblast naj zato upošteva pravične zahteve, ki jih predstavljajo družbene sile in ki imajo svojo družbeno težo.

18. STUDIJSKI DNEVI

»DRAGA 83«

Peterlinova dvorana v Trstu, Donizettijeva 3

Petek 2. septembra ob 17.30: predstavitev predavateljev, nato posvet ob izidu nove revije »Celovski zvon«.

Park Finžgarjevega doma na Opčinah, Narodna 89

Sobota 3. septembra ob 16.00: odprtje, nato predavanje »Slovenija v osemdesetih letih«. Poskus pogleda v slovensko prihodnost ob izteku drugega tisočletja.

Nedelja 4. septembra ob 10.30: predavanje »Kvas novega krščanstva«. Cerkev 20 let po II. vatikanskem koncilu.

16.00: predavanje »Na razvodju dveh kultur«. Slovenec na razvodju slovensko-nemške in slovensko-romanske kulture: dvojnost v smer dileme ali obogatitve?

Nedeljska služba božja, ki jo bo daroval tržaški škof Bellomi, bo na prostem v parku Finžgarjevega doma ob 9. uri. S škofom bo somaševal in pri maši pridigal bivši ravnatelj slovenske gimnazije v Celovcu dr. Pavle Zablatnik.

in ga ubil. Vlada predsednika Marcosa se je znašla v veliki zadregi in takoj ustanovila posebno raziskovalno komisijo, v katero pa ni vključila zastopnikov opozicije. Zato je kardinal Sin, ki je bil povabljen v komisijo, vabilo odklonil, češ da je vlada soodgovorna za Aquinovo smrt, ker ga ob prihodu ni dovolj zaščitila. V Rimu pa je predsednik filipinske Krščanske demokracije Tomás Concepción pozval Reagana, naj odpove svoj obisk na Filipinih.

■ V vzhodnoafriški državi Mozambik so protivladni gverilci napadli vladne čete, ki stražijo rudnik dragocenih kamnov Morrua na severu države, zajele 24 sovjetskih svetovalcev, dva pa ubile. Vlada v Moskvi se je obrnila za posredovanje na Organizacijo Združenih narodov, da bi prišlo do osvoboditve omenjenih tehnikov.

■ Predstavniki škofovskih konferenc El Salvadorja, Nikaragve, Kostarike, Hondurasa, Gvatemale in Paname so v skupni izjavi, ki so jo sestavili v kostariški prestolnici San José pozvali vse tuje sile, naj se umaknejo iz Srednje Amerike, sprte politične strani pa povabili k iskrenemu in poštenemu dialogu, ki naj bi privedel do pomirjenja in sprave. Voditelji naj spoštujejo neodtujljive pravice ljudstva ter omogočijo svobodne volitve.

Kamenčki

Politične tovarne

Danes, ko so Jugoslovani v gospodarski krizi, iz katere ne morejo ven, si izprašujejo vest in odkrivajo vzroke. Eden izmed teh so politične tovarne, zgrajene, čeprav so vnaprej vedeli, da ne bodo donosne; zgradili pa so jih, ker so nekateri imeli interes, da se postavijo. Interes so imeli predstavniki občin, kaki odborniki ali inženirji. Taká politična tovarna je bila npr. Körting na Bavarskem. Ob bankrotu jo je prevzelo velenjsko Gorenje. Zakaj? »Ob prevzemu te tovarne so imeli nekateri naši funkcionarji (jugoslovanski) tudi 10.000 mark na mesec,« piše Nedeljski. Sedaj je Körting znova v konkurzu.

Politične tovarne so gradili tudi v Italiji. Blizu mesta Gioia Tauro v Kalabriji so si zamislili velikanski kompleks kemične industrije. Razlastili in pokrili z asfaltom so na na stotine hektarov najboljše polja, začeli graditi celo novo pristanišče. Investirali so že nad dva tisoč milijard lir. Sedaj pa tovarniške hale stojijo, pristanišče čaka, da ga dokončajo. Toda za koga? Investicija je popolnoma propadla.

Pa kaj bi hodili tako daleč. Investicija, ki je propadla, še predno so jo zgradili, je goriški avtoporto. Prav pretekle dni je tržaški Piccolo prinesel sliko makete avtoporta, ki bo nastal na uničenem štandrednem polju. Mi smo trdili in trdimo, da gre za politično investicijo, ki imajo od nje štandredski kmetje velikansko škodo, Gorica in z njo država pa ne bo imela od nje nobene koristi. In kljub temu bo avtoporto zgrajen! Zgrajen pa bo, ker stoji za to investicijo nekateri politiki, ki jim gre za osebni prestiž.

Tako je povsod, kadar o gospodarstvu odločajo politiki in ne gospodarstveniki. (r+r)

Leto verske preнове

Sveto leto odrešenja naj bi bilo za nas vernike in za vesoljno Cerkev leto duhovne in duševne obnove, obnove našega verskega življenja. Vsaka obnova pa pomeni najprej notranje spreobrnjenje. Več korakov je treba, da dosežemo ta cilj.

Prva postaja je, da se zamislimo sami vase, da skušamo spoznati sebe, svoje slabe in svoje dobre lastnosti, svoje zadržanje do Boga, samega sebe in svojega bližnjega. Vsak naj premisli, kaj je naredil iz svojega življenja, ki mu ga je dal Bog, kaj je izpustil in česa ni naredil, kaj se mu je z božjo pomočjo in z lastnim trudom posrečilo in kaj se mu, morda po lastni krivdi, ni posrečilo.

Vsak človek je odgovoren tudi za sočloveka, verniki za vero bližnjega. Kaj me briga moj bližnji, je zelo razširjeno mnenje. Velikokrat pozabljamo na to odgovornost. Smo udje svetice Cerkev, kateri je Kristus izročil oblast odpuščati grehe vsem, ki jih skesano priznajo in imajo resno voljo, da se trudijo za vsestransko krščansko življenje. Najlepše pokažemo svojo pripravljenost spremeniti življenje v dobri sveti spovedi.

Kaj pa svetoletni odpustek? Odpustek ni odpuščanje grehov. Grehi se odpuščajo le s kesanjem in v sveti spovedi. Odpustek je odpuščanje kazni za grehe. Tudi po dobri spovedi nam ostane še več ali manj kazni za grehe. Odpuščanje teh kazni dobimo s spokornimi in dobrimi deli, s potrpežljivim prenašanjem skrbi in trpljenja v življenju, s pobožno molitvijo in sodelovanjem pri sv. maši in na druge podobne načine. Odpuščanje kazni za grehe nam tudi lahko podeljuje Cerkev iz zakladov dobrih in spokornih del in svetniškega življenja blažene Device Marije, mučencev in svetnikov. Vse te neizčrpne zaklade odpira Cerkev in jih deli vernikom na posebno bogat način v svetem ali jubilejnem letu, torej tudi v svetem letu 1983, ko obhajamo spomin na 1950. letnico odrešenja.

Kako dobimo svetoletni odpustek? V cerkvah, ki so v vsaki škofiji od škofa določene, če v te cerkve poromamo, se tam pobožno udeležimo sv. maše, se spovemo svojih grehov, prejmemo sv. obhajilo, nekoliko premislimo svoje življenje in svojo vernost, zmolimo apostolsko vero ali očenaš po namenu svetega očeta.

Kdor zaradi bolehnosti ne more obiskati omenjenih romarskih cerkev, za vse te zadostuje obisk farne cerkve. Tak lahko tam izpolni vsa predpisana dobra dela. Bolniki, ki ne morejo več v cerkev, zadobijo svetoletni odpustek, če potrpežljivo prenašajo svojo bolezen in Bogu darujejo svoje trpljenje.

Kdor želi prejeti popolni odpustek, to se pravi odpuščanje vseh časnih kazni za grehe, se mora potruditi, da ni navezan na noben greh, tudi ne na male grehe. Če tega ne zmore, zadobi le nepopolni odpustek. Odpustke lahko darujemo tudi svojim rajnim in dušam v vica.

Dr. J. Hornböck

■ Na povabilo poljskega primasa kardinala Glompa je prišla na Poljsko m. Terzija in se tam zadržala pet dni. Na poti iz Rima v Varšavo se je za en dan ustavila še v Vzhodnem Berlinu, kjer i-majavo njene misijonarke svojo naselbino. Iz Poljske se je vrnila v Indijo.

Iz slovenske Koroške

Koroška izdatno podpira misijone

Na Koroškem je zelo dobro organizirana misijonska pomoč. Verski tednik »Nedelja« izda štirikrat letno Misijonski list kot prilogo. Zadnja številka Misijonskega lista prinaša obširen pregled misijonske pomoči. V zadnjih 30 letih je 650 teologov, redovnikov ter redovnic dobilo podporo. V tem letu podpirajo 210 bogoslovcev in 12 sester. Nekateri bogoslovci, ki so študirali v Evropi, so imeli po koroških župnijah tudi svoje nove maše ali vsaj ponovitve. Večina pa se jih pripravila v domačih deželah na duhovniško posvečenje: to jim omogoča, da tudi med izobraževanjem in predvsem v letih prakse ohranijo ožji stik s tamkajšnjimi pastorskimi potrebami.

Župnije so z bogoslovci in njihovimi semenišči v pisni zvezi. Letna podpora za posameznega bogoslovca v semeniščih misijonskih dežel znaša 7.000 šilingov, kar je skoraj 600.000 lir. Prvi dve župniji na južnem Koroškem, ki sta uresničili idejo konkretne partnerske pomoči, sta bili Medgorje in Sele. Misijonski novomašnik v Medgorjah dr. Cyriak Kunnacherry, je sedaj škof v Kerali v Indiji in je že več

krat obiskal svoje dobrotnike na Koroškem. Sedanja misijonska področja so Indonezija, Indija, Kamerun, Uganda, Madagaskar in Zambija.

Cerkveni dan nemških protestantov

Zvezna republika Nemčija ima 61 milijonov prebivalcev in od teh je 43,5% evangeličanov (protestantov). Podobno kot se nemški katoličani vsako leto zberejo na vsenarodnem verskem shodu, imenovanim Katholikentag (lanski je bil že 91.), se nemški evangeličani sestajajo na Kirchentagu (cerkvenem dnevju). Letošnji, dvajseti po vrsti, je bil od 7. do 12. junija v Hannoveru pod geslom »Obrnitev k življenju«. To je bilo doslej največje srečanje evangeličanskih vernikov: zbralo se jih je okoli 140.000, razveseljivo pa je to, da je bilo nad 60% vseh udeležencev mlajših od 25 let. Na tem srečanju so evangeličani razpravljali o treh bolečih ranah sedanje nemške družbe in sveta sploh: o ogroženem miru, o uničevanju človekovega okolja in o brezposelnosti.

★

UTRIP CERKVE

Ruski življenjepis Janeza XIII.

Malo pred dvajsetletnico smrti papeža Janeza XXIII. je izšel njegov življenjepiš z naslovom »Nadležni optimist«. Napisal ga je leningrajski metropolit Nikodim, ena vodilnih osebnosti ruske pravoslavne Cerkev. Metropolit Nikodim, ki je umrl septembra 1978 zadet od srčne kapi med avdienco pri papežu Janezu Pavlu I., zelo pohvalno piše o liku in delu papeža Janeza Dobrega, velikega delavca za edinost kristjanov. Knjiga ni mogla iziti v ruščini, temveč v nemškem prevodu in je vzbudila veliko zanimanje bralcev. Zdjaj pripravljajo izdaje v drugih jezikih.

Nov kandidat za blaženega

Na željo vernikov in duhovnikov salvadorske škofije se bo kmalu začel postopek za razglasitev ob oltarju umorjenega nadškofa Oscarja Romera za blaženega. Njegov nekdanji tajnik Jesús Delgado je potrdil, da že zbira dokazno gradivo za zgledno nadškofovo življenje in delo in da je mogoče v kratkem pričakovati začetek nastopka.

Španski misijonarji v Latinski Ameriki

Zveza španskih redovnikov je objavila nove podatke o španskih redovnikih in redovnicah, ki delujejo v Latinski Ameriki. Sedaj je tam 10.549 redovnic in 7088 redovnikov. Največ misijonark dela v ženskem redu »Male sestre zapuščenihih starcev«, ki je tudi najštevilnejši v Latinski Ameriki. Sledijo jim sestre usmiljenke, dominikanke sv. rožnega venca in Hčere usmiljenja. Med moškimi redovi zavzemajo prvo mesto jezuiti, za njimi pa so maristi in kleretinci.

Velikodušnost nemških katoličanov

Lani so avstrijski katoličani darovali ustanovi »Pomoč Cerkev v stiski« dve milijardi in 690 milijonov lir. Ustanova ima sedaj svoj sedež v Königsteinu v Nemčiji. Zahodna Nemčija je na prvem mestu med državami, ki podpirajo to ustanovo, ki je lani zbrala 63 milijard lir. Od te vsote so največ prejeli na Poljskem, v Braziliji in na Ogrskem.

Redovnice med zapornicami

Pred stodvajsetimi leti je francoski redovnik Joseph Latate, dušni pastir v zaporih za ženske, ustanovil skupnost redovnic dominikank, ki ji je dal ime Betanija — po kraju pri Jeruzalemu, kjer je živel Jezusov prijatelj Lazar, katerega je Gospod obudil od mrtvih. Članice te skupnosti, ki danes deluje v Franciji, ZDA, Švici, Belgiji, Angliji, Avstriji in Italiji, se posvečajo predvsem ženam in dekletom, ki prestajajo kazni za razne prestopke po zaporih.

V njih ne gledajo »zločink« ali »prestopnic«, ampak sebi enake, ki so — morda samo po nesrečnem spletu okoliščin — prišle navzkriž s človeškimi postavami. Zaradi tega spoštljivega odnosa jih ima večina zapornic zelo rada. Dogaja se, da katera od deklet, ko prestane svojo kazni, potka na vrata njihovega samostana, da jo za nekaj časa sprejmejo pod streho. Nekatere bivše zapornice postanejo celo redovnice — članice njihove skupnosti.

Poljski škofje na Jasni gori

Ob zaključku 195. plenarne konference so poljski škofje izdali v petek 26. avgusta uradno poročilo, v katerem naštevajo poedine točke nauka, ki ga je sveti oče Janez Pavel II. zapustil Poljski ob svojem zadnjem obisku. Te točke so:

Poljska je mati vseh Poljakov brez kakega izključevanja ali zapostavljanja; domovino je treba ljubiti kot mater, ki je zaradi svojih otrok veliko prestala; Poljski kot državi pritiče pravica do neodvisnosti; pravica do dialoga, ki jo poudarja Cerkev, naj nudi rodovitno osnovo za notranji mir in za mednarodno sodelovanje. Če bi prenehal dialog med vlado in ljudstvom, bi to ogrozilo družbeni mir. Sedanjí težki trenutek lahko postane izhodiščna točka družbene prenovne, če se sprejme dogovore, podpisane od oblasti in zastopnikov dela. Pot do zunanje svo-

Pevci iz Rupe in Peči v Münchnu

Delavni pevski zbor Rupa-Peč prireja že nekaj let konec avgusta večdnevne izlete, ki naj članom posredujejo spoznanja pomembnih krajev in jim širijo kulturno obzorje. Letos so se odločili za obisk Münchna na Bavarskem. Naprosili so ga-brskega župnika g. Juraka, da jim potovanje organizira in ga vodi, kar je tudi rad storil.

Poln avtobus pevcev in pevk, katerim so se pridružili še mnogi starejši je v petek 26. avgusta v zgodnjih jutranjih urah odpeljal proti Trbižu. Nebo se je držalo zelo kislo, pa je g. Jurak tolažil, da je vreme onstran Alp lahko čisto drugačno. Bil je dober prerok. Že na Koroškem se je začelo svetlikati, ko pa je avtobus izpeljal iz 6 km dolgega turškega predora, se je pokazalo modro nebo in ostalo tako vse tri dni potovanja.

Od Spittala na Dravi do Salzburga vodi nova avtocesta, tako se pride v Salzburg v zelo kratkem času. Kosilo je bilo naročeno v podeželski gostilni južno od mesta. Sledil je dvourni ogled glavnih zanimivosti: stolnice, mestnega središča in mogočnega gradu. Za ogled Mozartove rojstne hiše pa je žal zmanjkalo časa.

Pot se je nadaljevala po avtocesti do bavarske prestolnice. Skupina se je namestila v udobnem gostišču »Internationalhaus«, ki je namenjeno zlasti mladini iz celega sveta. Zato se vidijo razne rase in slišijo najbolj različni jeziki. Zelo številni so bili Japonci.

Drugi dan je bil namenjen najprej obisku Dachaua. Ker je bil avtobus za običajne železniške podvoze previsok, je šlo precej časa v izgubo, da je šofer našel obvozno pot. Sam Dachau je tudi na našo skupino naredil pretresljiv vtis.

Po ogledu bivšega kazenskega taborišča je sledil obisk mestnega središča. Stolnica Naše ljube Gospe, novi in stari rotovž (mestna hiša), cerkev sv. Petra in teatincev, rezidenčni trg in stavbe ob njem (nekdanji kraljevi dvor) so res vredni oglada. Seveda pa se da v kratkem času dobiti le bolj splošno sliko. Natančnejši ogled teh stavb bi zahteval številne ure, zlasti obisk zelo bogatih muzejev.

Popoldanski obisk je služil ogledu olimpijskega naselja, kjer so bile leta 1972 olimpijske igre. Visok razgledni stolp, na katerega se v manj kot minuti časa lahko v dvigalno obiskovalce povzpe, nudi prelep pogled na vse okolice. Menim, da danes ni moč obiskati Münchna brez

ogleda te zanimivosti. Človek bi se oropal velikega užitka.

Na nasvet dr. Branka Rozmana, slovenskega izseljenskega duhovnika v Münchnu in urednika mesečnika za slovenske izseljence v Zahodni Evropi »Naša luč« je bila večerja v slovenski gostilni »Zum Hachenkrug«, ki jo vodi zakonca Vovko, on Novomeščan, ona Stajerka, stregla pa sta natak iz Rogaške Slatine in natak iz Slavonske. Postrežba zelo pozorna, hrana odlična, nakar je prišlo na mizo vino iz goriške okolice, ki so ga pevci v kar izdatni zalogi prinesli s seboj. Lahko si predstavljate, da so se odprla grla in je zaorila slovenska pesem. Skratka: res prijeten večer na tujem.

Drugi dan je bila nedelja, treba je bilo izpolniti versko dolžnost. Odpeljali smo se na sedež slovenskega dušnega pastirstva v Schubertovi ulici 2/I, kjer je lična kapela. Dr. Rozman je vse lepo pripravil, pevci so pod vodstvom Zdravka Klanjščka ubrano peli, g. Jurak pa je opravil sveto daritev. Naj omenimo, da leži ta sedež prav ob robu prostranega Elizabetinega travnika, kjer se vrši v začetku oktobra svetovno znani Oktobrski praznik (Oktoberfest).

Po sv. maši se je začel povratek, to pot ne skozi Salzburg, ampak prek Tirolske. Pri Kufsteinu smo vstopili v Avstrijo, kosilo smo imeli v znanem zimskošportnem središču Kitzbühlu, pot se je nato nadaljevala proti vzhodni Tirolski, ki je z ostalo Tirolsko povezana po 6 km dolgem Felbertauerntunnelu. Glavno mesto vzhodne Tirolske je Lienz ob sotočju reke Isel z Dravo. Prikupno mestce z romantičnim središčem, kjer se je enourni postanek prav dobro prilegal.

Tudi zadnji del poti je bil zanimiv. Pri Gornjem Dravogradu (Oberdrauburg) smo prešli v Ziljsko dolino in jo od severa proti jugu v celoti prevozili. Tako bodo naši pevci v bodoče še bolj doživeto zapeli Rož, Podjuna, Zila. Na mejnem prehodu Kokovo pa še eno presenečenje: našli smo se s števčarji, ki so obiskali sv. Ema na Krki. Vsi so izkoristili zadnjo priložnost, da se v trgovini ob meji znebijo preostalih šilingov in mark.

Ob petju, duhovitišah in živahnem pogovoru je potekel končni del poti. Ko je prišla polnoč, so bili udeleženci izleta spet vsi doma, trdno odločeni, da gredo prihodnje leto spet na pot.

— ej —

V nedeljo 11. septembra bo na OPČINAH pri Trstu

35. Marijanski shod

Kot priprava na shod bo tridnevnik v dneh 8., 9. in 10. sept. z začetkom ob 20. uri. Vodil jo bo p. Böhm D.J. Začetek shoda pa bo v nedeljo 11. septembra ob 16. uri.

Po procesiji po vasi s kipom Fatimske Marije bo ob lepem vremenu sv. maša na prostem za cerkvijo. Tudi tu bo govoril p. E. Böhm.

Ker smo v svetem letu, bo mogoče opraviti v openski cerkvi v teh dneh svetoletno slavlje. Tudi spovedniki bodo na voljo.

Vsi rojaki, prirčno vabljeni!

tržaške novice

Misijonar Pavlin v Trstu

Misijonar Stanko Pavlin, ki deluje na Daljnem vzhodu, bo predaval o svojem delu v **nedeljo 4. septembra ob 17.30** v Marijinem domu, ul. Risorta 3 v Trstu. Predavanje bo v dvorani, potem pa bo blagoslov v kapeli.

8. september v Bazovici — Marijino rojstvo

Že od leta 1949 se naša župnijska skupnost zbere v cerkvi, da počasti Marijo z mašo in procesijo po vasi. Začetek slovesnosti ob 20.30. Nad 40 oseb iz naše župnije bo ob procesiji doživljalo to, kar je v letošnjem avgustu doživljalo pri Masbielski votlini v Lurdu. Vabimo tudi Marijine častilce iz drugih vasi in mesta.

Mačkolje

Sprejem novega župnijskega upravitelja. Kot je bilo najavljeno, je bil v soboto 27. avgusta popoldne slovesno sprejet novi župni upravitelj v Mačkoljah g. Žarko Škerlj. Predstavil ga je sam tržaški škof msgr. Bellomi, ki mu je poleg dušnopastirstva v omenjeni župniji dodelil tudi skrb za delovanje z mladino v ostalih župnijah v Bregu. Obenem se je iskreno zahvalil koprskemu škofu Janezu Jenku, ki je velikodušno dal na razpolago mladega delavca iz svojega vinograda za delo med slovenskimi verniki tržaške škofije.

Pozdrav in zahvalo g. škofu, ki je tako poskrbel za namestnika odhajajočemu župniku Francu Vončini, je v imenu župnijske skupnosti izrekla Romilda Smotlak, novega župnega upravitelja pa je pozdravil in mu izrekel dobrodošlico Peter Smotlak.

Ob tej priložnosti se je župnijska skupnost tudi uradno poslovila od dosedanjega župnika Vončine, ki po 14 letih delovanja v Mačkoljah odhaja na novo službeno mesto v Boljuncu. V imenu župnijske skupnosti je njegovo 14-letno plodno delovanje orisal Danijel Novak, ki je poudaril zlasti njegovo stalno prizadevanje za duhovno in versko rast v župniji, ki jo je prevzel v nelahkih okoliščinah ter omenil glavna zunanja dela v zvezi z ureditvijo cerkve, novega umetniškega križnega pota, električnega zvočenja, ureditev dvorane in drugih prostorov v župnijskem domu ter njegovo razumevanje za kulturno in prosvetno delo. Vsa ta dela so v korist ne samo župnijske, temveč celotne vaške skupnosti kot take.

Po slovesni sv. maši, ki se je je udeležilo veliko število župljanov, pa tudi vernikov iz sosednjih župnij Doline in Boljunca, je bilo v bližnji srenjski hiši družabno srečanje, na katerem se je novi župni upravitelj seznanil s svojimi verniki.

Svoj nastopni nagovor je g. Žarko Škerlj imel naslednjega dne pri slovesni nedeljski sv. maši — na Jernejevo opa-

silo — ko se je vsem zahvalil za tople sprejem in pozval vse župljane k vsestranskemu sodelovanju pri pastoralnem delu, ki ga čaka, kar je prvi pogoj za uspešno duhovnikovo delo v današnjem času.

Tabor tržaških skavtov na Koroškem

Letos se je del tržaških skavtov podal na tabor v vas Globasnico na Koroškem. Na travniku nad prijazno vasico so postavili šotore izvidniki in vodnice 4. in 5. stega, to je vodi iz Rojana, Sv. Ivana, Skednja, Sv. Jakoba in Sv. Vincenca. Taborili smo od 29. julija do 13. avgusta.

Zivahni družini je načelovala Marta Fabbri, ki je s pomočjo osmih voditeljev urejala življenje na taboru. Pravzaprav je bil to neke vrste podtabor, saj je v bližini taborila še druga skavtska skupina. Program je bil za oba tabora, nekatere točke so bile skupne, vsak dan pa smo imeli izmenjavo vodov.

Že od začetka je vladala na taboru dobra volja, saj je ni skililo niti deževno vreme, ki nam je precej nagajalo. Postajali smo vse bolj prijatelji, čutili smo bratsko povezanost, radi smo skupaj kramljali in v prostorni pagodi smo preživeli veliko lepih trenutkov. Ravno v pagodi smo ob kapljanju dežja prepevali ali še raje nestrpno čakali na dežurne, ki so iz kuhinje nosili velike lonce, izpod katerih se je vabljivo kadilo, saj nas je kuharica včasih res gosposko postregla.

K dobremu vzdušju so še posebej pripomogli vaščani, ki so nas presenetili s svojo izredno gostoljubnostjo in odprtostjo. Nekateri voditelji so imeli med njimi že stare znance, saj so skavti pred tremi leti taborili na istem kraju. Dokaz, da so se vaščani dobro počutili med nami je dejstvo, da so nas obiskovali tako jutraj kot popoldan. Poleg tega so vsak večer sodelovali pri tabornem ognju, oziroma pri taborni luči v pagodi, ko ni bilo mogoče priskrbiti suhih vej in dračja. Na Korošce smo se tako navezali, da nas bodo ti v kratkem obiskali v Trstu.

Seveda ni šlo brez prijateljske nogometne tekme, v kateri sta se pomerili moštvi vaščanov in izbranih nogometašev obeh taborov. Srečanje se je zaključilo z izenačenim rezultatom 2:2.

SLOVENSKA SKUPNOST Sekcija Dolina

vabi na tradicionalni

NAŠ PRAZNIK

Odvijal se bo na prostoru pri občinskem gledališču »F. Prešeren« v BOLJUNCU.

V soboto 3. septembra: odprtje kioskov in od 20. ure dalje igra ansambel Pomlad. **V nedeljo 4. septembra:** odprtje kioskov ob 15. uri. Ob 17.30 izvajanje kulturnega programa: mladinska godba na pihala iz Umaga, dekljski pevski zbor Slovenski šopek iz Mačkolj, nastop folklorne skupine KUD Uljanik iz Pulja. V imenu sekcije bo spregovoril tajnik Sergij Mahnič. Zvečer igra ansambel Pomlad.

Praznik se nadaljuje v **ponedeljek 5. septembra** zvečer vedno z ansamblom Pomlad.

Vse tri dni delujejo dobro založeni kioski z jedmi na žaru in domačo kapljico.

.....

Da se povrnemo k resnejšim stvarim, naj povem, da smo program izpeljali do konca. Zanimiv je bil dan spoznavanja okolja, saj smo se ob branju poročil posameznih skupin seznanili z zgodovino Globasnice in Koroške nasploh. Poglobili smo znanje o socialnem in političnem stanju Slovencev na Koroškem. Za nas zamejce je bil to brez dvoma vabljiv argument. K programu velja prišteti še Dan narave, športni dan, poldnevni izlet na Sv. Hemo in celodnevna na Peco. Starejši izvidniki in vodnice so okusili tudi nepozabno dogodivščino hajka.

Poskrbeli pa smo tudi za duhovno rast. Prvi teden je bil med nami Ivo Miklavc, župnik iz Ankarana. Večina ga je že poznala, tako da smo takoj navezali stike in tudi on sam se je z lahkoto vključil v našo družbo. Vsakdo izmed nas je imel priložnost, da se z njim osebno pogovori in vsakomur je rad prisrčno pomagal. Nekega večera smo se mu celo voditelji pridružili in šli na sestanek, na katerega ga je povabila farna mladina iz vasi. Voditelj skupine nam je nakazal nekaj pro-

6. september 1930 — 6. september 1983

DAN BAZOVIŠKIH ŽRTEV

Vsako leto župnija sv. Marije Magdalene v Bazovici počasti štiri junake: Bidovca, Miloša, Marušiča in Valenčiča na dan, ko so padli pod sovražnimi streli na bazovski gmajni.

Slovesnost bo tudi letos z mašo in koncertom. Pri maši bosta pela domači cerkveni pevski zbor in pa mladinski pevski zbor z Opčin »VESELA POMLAD«, ki bo tudi imel po maši KONCERT.

Vabljeni tudi iz drugih krajev k počastitvi bazoviških junakov.

Začetek ob 20.30

.....
blemov, ki jih imajo mladi v koroško politični, narodnostni in verski stvarnosti. Zal smo se morali od Iveka, kakor so ga imenovali njegovi stari prijatelji, posloviti, ker se je moral, zaradi del pri gradnji cerkve, vrniti v svojo župnijo.

Na njegovo mesto pa je prišel g. Tone Gačnik, župnik iz Stranj pri Kamniku. V veliko pomoč nam je bil pri Dnevu zbranosti. Sestavili smo nekaj skupin, upoštevajoč starostno stopnjo in skupaj razmišljali o različnih načinih molitve. Ob koncu je še vsak sam sestavil molitev, ki jo je potem bral pri maši, ki je bila posebej za to namenjena.

Kljub precejšnji razdalji tudi obiskov ni manjkalo. Imeli smo jih v tednu, višek pa je bil seveda nedeljski obisk staršev. Pripravili smo jim popoldanski taborni ogenj in jim skušali posredovati utrinek iz skavtskega življenja. Tudi oni so z nami zaplesali, zapeli in se nasmejali ob zabavnih skečih.

Z dvotedenskega taborjenja smo se vrnili z zadovoljstvom v srcu, obogateni z novimi izkušnjami in v prijateljstvu. Sponatna slovenska pesem in veder nasmeš sta nas spremljala vse do trga Oberdan, kjer smo si še zadnjič podali roke in v krogu zapeli Pesem slovesa.

Bela Vrtnica

Iz Slovenije

Srečanje s slovenskimi misijonarji v Kranju

V nedeljo 21. avgusta so se zbrali v mestni župnijski cerkvi v Kranju slovenski misijonarji in misijonarke, ki so v teh poletnih mesecih na oddihu v domovini.

Obred sv. maše se je začel ob 4. uri popoldne potem ko so misijonarji ter somaševalci v spremljevalni skupini prišli iz župnišča v cerkev. Na čelu 20 somaševalcev so bili trije škofje: metropolit Suštar, apostolski pronuncij v Sudanu nadškof Moretti in škof Lenič. Navzoč je bil tudi rektor »Slovenika« v Rimu msgr. Jezernik ter prelat Fajdiga, v prezbiteriju na častnem mestu pa je sedel zastopnik pravoslavne Cerkve v Sloveniji. V pridigi je nadškof Suštar razvil Pavlovo misel: »Le kako naj pogani Kristusa spoznajo, če se jim ga ne oznanja«.

Po maši so misijonarji povedali vsak nekaj o svojem misijonskem delu in o težavah, ki ga spremljajo. Težave so z jezikom, z običaji, zaradi revščine, veselje pa ob spoznanju, da njih delo ni zaman. Novi kristjani jemljejo vero zares, so pobožni, zelo častijo Mater božjo, navdušeno prepevajo in sodelujejo pri sv. obredih, na spoved se pripravijo z vso resnobo. Naši verniki pa naj bi stalno molili za misijonarje, kajti »tisti, ki daje rast, je Bog«.

Iz srbske pravoslavne Cerkve

Srbski pravoslavni škofje so sklenili ustanoviti za srbske priseljenke v Kanadi samostojno pravoslavno škofijo s sedežem v mestu Torontu.

Srbski patriarh German bo septembra obiskal Gradiščanske Hrvate v Avstriji in se na Dunaju srečal tudi s papežem Janezom Pavlom II.

Iz sklepnega poročila zadnjega zasedanja zbora pravoslavnih škofov v Beogradu so razvidne težave, ki jih čutijo verniki zaradi sodelovanja s Cerkvijo in zlasti pri vzgajanju mladine v krščanskem duhu. Škofje zahtevajo, da besedam o mirnem sožitju vernih in nevernih sledijo tudi dejanja: izpolnjevanje verskih dolžnosti je po ustavi zagotovljeno, zato je treba to svobodo in pravico tudi dejansko uresničevati.

Poročilo o cestah v Sloveniji

Vse ceste v Sloveniji so prevozne. Razen tiste, ki pelje v lepšo prihodnost. (Nedeljski dnevnik)

Pevski seminar v Meranu

Med številne naloge, ki si jih je zadala Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta, spada tudi organizacija enotedenskih pevskih seminarjev, ki so namenjeni pevovodjem, organizatorjem in članom cerkvenih pevskih zborov.

Prvi tečaj so bili v Tinjah na Koroškem; nato so se vrstila letovanja po raznih krajih Slovenije, ob Stajerske prek Gorenjske do Dolenjske.

Letos so si organizatorji zamislili bivanje v Meranu, v kolikor jim je slovenski duhovnik g. Lado Gorenc, ki deluje v bližnji Lani, posredoval srečanje s svojim sobratom Wiljem Waltherjem, z izredno aktivnim in zavednim članom južnotirolske manjšine, ki je rektor v zavodu za nemško višješolsko mladino.

Od 14. do 20. avgusta je postal ta zavod sedež tokrat slovensko govoreče številne skupine, ki si prizadeva, da bi s cerkvenim pa tudi prosvetnim petjem ohranila kulturne dobrine svojega naroda.

Letošnjega seminarja se je udeležilo 65 pevcev, obenem pa je bilo prisotnih kar 40 njihovih sorodnikov. Posebno razveseljivo je dejstvo, da se je vabilu organizatorjev mladina odzvala v lepem številu in s svojo prisotnostjo veliko prispevala, da je bilo vzdušje veselo in živahno.

Jutranje ure so bile posvečene pevske vajam, s posebnim poudarkom na dihalne

vaje, pravilno izgovorjavo, agogiko in fraziranje. Program je obsegel skladbe cerkvene in posvetne slovanske zborovske literature. Na praznik Marijinega vnebovzvetja so pevci sodelovali pri skupni maši, ki jo je daroval v kapucinski cerkvi dr. Lojze Škerl kot gost seminarja.

Da bi udeleženci seminarja ne le izboljšali kakovost svojega petja, ampak zadovoljili tudi lastni turistični radovednosti in želji po spoznavanju tujih krajev, je odbor Zveze organiziral popoldanske izlete po bližnji in daljni mestni okolici.

Meran, po definiciji biser Južne Tirolske, leži le 325 m nad morjem, sredi prostrane in izredno rodovitne kotline v bližini reke Adige, z izredno milim podnebjem in izrazito mediteransko floro. Mesto, ki se ponša s čudovito srednjeveško gotsko katedralo, nudi številna romantična sprehajališča vzdolž reke Passeier, ki se počasi vzpenja proti bližnjim pobočjem. Posebno zanimiv in mikaven pa je ogled številnih srednjeveških gradov, ki se dvigajo na skoraj nedosegljivih pečinah in obdajajo meransko okolico s pravilničnim sijajem. Med njimi je najbolj znan grad Tirol, po katerem nosi ime dežela sama.

Po obisku nekaterih gradov so se udeleženci letošnjega seminarja podali na izlet na prek 1200 m visoko planoto Hafiling s prostornimi pašniki in smučarskimi

progami. Najdaljši izlet pa je bil proti zahodu v Švico, po dolini Vinschgau (Venosta) mimo mogočnega Ortlerja s številnimi ledeniki na preko 3000 m visokih vrhovih. Pot je vodila skozi slovito mestce Glurns z znamenitim obzidjem iz 12. stoletja, pri katerem so Švicarji leta 1499 hudo porazili Tirolce in mesto do tal uničili. Pri kraju Tubre (Taufers im Münstertal) je italijansko-švicarska meja, onkraj katere je skupina obiskala benediktinski samostan in cerkev iz 8. stoletja, v kateri hranijo kip Karla Velikega.

Družabnost med letošnjimi udeleženci seminarja je dosegla višek, ko je skupina naših mladih s harmonikami in kitaro poskrbela za prijetno vzdušje med obiskom značilne južnotirolske kleti pa tudi na poslovnem večeru v zavodu samem.

Letošnji pevski seminar v Meranu pa ni bil velikega pomena le za izboljšanje zborovskega petja. Stik z nemško južnotirolsko manjšino, zlasti pa pogovor z rektorjem zavoda, ki je v jasnih obrisih opisal današnji položaj Južnih Tirolcev, je nudil marsikomu priložnost za poglobitev v naše narodnostne in politične probleme zlasti z ozirom na število rojstev, ki so poročstvo za obstoj in ohranitev predvsem maloštevilne narodnostne skupnosti.

Ne zavržimo edinstvene priložnosti!

Pred dnevi je prosvetno ministrstvo poslalo na šolsko skrbništvo poseben dopis, ki ima za predmet ustanovitve slovenske sekcije industrijsko-tehnične usmeritve in sicer na ITI »G. Galilei« v Gorici. To je, seveda, pogojeno z zadostnim vpisom v 1. razred. Sindikat slovenske šole — tajništvo Gorica —, ki se je za to že od vsega začetka zavzemal, je na svoji seji dne 29. avgusta temeljito pretrlesel vso zadevo in ugotovil, da te edinstvene priložnosti nikakor ne smemo zamuditi. Obogatili bi naše šolstvo z novo, moderno naravnano učno smerjo, ki nam je doslej manjkala in zaradi česar se je veliko naših dijakov vpisovalo na ustrezne italijanske zavode. Niti na Tržaškem nimamo namreč take učne smeri v slovenskem jeziku. Povpraševanje po le tej je bilo vedno veliko, saj odpira širše perspektive za zaposlitev in daje tudi temeljito pripravo za nadaljnji študij na znanstvenih fakultetah univerzitetne ravni. Ta šola je sodobnega ustroja; v svoji strukturi je že predhodnik reformirane višje srednje šole. Po skupnem dvoletnem študiju se dijaki odločijo za specifično usmeritev in sicer na sledeča območja: mehanika, elektrotehnika, informatika.

Sindikat torej odločno podpira ustanovitev te nove šole, vendar s tem ne zavrača obstoja in razvoja ostalih obstoječih šol. Je pa dejstvo, da so se na nekatere višje srednje šole vpisali številni dijaki: med temi so prav gotovo tudi taki, ki bi bili izbrali zgornj omenjeno usmeritev (industrijsko-tehnično). To je še vedno mogoče, saj je preprosto zelo enostaven: interesent predloži ravnatelju ITI »G. Galilei«, ul. Puccini 22 prošnjo na kolkovanem papirju za 700 lir, v kateri sporoča, na katero šolo se je redno vpisal in da so tam vsa njegova izpričevala. Tajništvo ITI »G. Galilei« bo poskrbelo za ostalo. S svoje strani bo sindikat poslal faksimile prošnje vsem dijakom, ki so se vpisali v prve razrede višjih srednjih šol.

Starši in dijaki, resno pretehtajte možnost, ki se vam nudi!

Romarski izlet po Koroški

V nedeljo 28. avgusta zelo zgodaj smo se Števerjanci in Jazbinci z velikim avtobusom za 53 oseb odpeljali na romarski izlet v Avstrijo in sicer na Koroško. Najprej smo obiskali krško stolnico, kjer je grob sv. Heme, koroške kneginje. V svoji sredi smo imeli kar dva duhovnika: domačega župniškega upravitelja dr. Humarja in pa še odličnega gosta misijonarja g. Stankota Pavlina, našega goriskega rojaka, ki nam je na zelo konkretnen način prikazal življenje in delovanje med Kitajci v Hongkongu. Ob 11. uri je bilo v stolnici somaševanje obeh duhovnikov; peli smo ljudske pesmi, nato pa nas je čakalo dobro kosilo v bližnjem gostišču.

Po kosilu smo si ogledali še kripto, kjer je grob sv. Eme, pa še razne druge zanimivosti, ki jih nudi ta mogočna cerkev krške stolnice. Imeli smo tudi zelo prijetnega vodiča, mladega maturanata celovške slovenske gimnazije. Govoril nam je v prav lepi knjižni slovenščini, za kar smo mu zelo hvaležni.

Ob treh popoldne smo se odpeljali h Gospe Sveti. V cerkvi so poleg lepih baročnih oltarjev tudi krasne orgle. Prijeten vtis na nas romarje so napravile preproste vrtnice cvetice, okusno razporejene v steklenih lončkih. Povsod vzoren red in snaga, nikjer pa sledu o Slovincih, tu na kraju, kjer je bila zibel slovenstva; nemški napuh je vse zabrisal, le baročnih umetnin, dela umetnikov florentinske šole, teh ni mogoče zabrisati.

Pot nas je nato peljala mimo knežjega kamna in vojvodskega prestola, ki sta zaščitena z železno ograjo. Kar spontano mi je prišla v spomin Gradnikova pesem »Knežji kamen«, ki pravi:

*Prestol je tukaj — star in kamenit
a kje je knez svobodni, kje vojvoda,
kje naroda je širni, trdni zid
in kje svetinj njegovih je posoda?*

*Samo ta kamen grobni še stoji.
O, svobodni zasluženi sinovi,
še naša duša ste in naša kri...*

Ker nismo imeli več veliko časa na razpolago, smo si mesto Celovec ogledali kar z avtobusa. Dobro uro smo se ustavili v mestnem parku, ki je izven mesta. Čistoča in vzoren red napravijo na turi-

sta prijeten vtis. Ob pol sedmih zvečer smo se odpravili proti domu. V veselem kramljanju, šalah in dovtipih smo prišli do avstrijsko-italijanske meje; tam smo se srečali še z izletniki iz Rupe-Peči, ki so se vračali s potovanja po južni Nemčiji.

Naj še povem, da smo imeli za šoferja Slovenca, mladega in razgledanega moža, ki je doma iz zahodnih Brd. Z nami je bil tudi naš župan Slavko Klanjšček z ženo. Ob pol enajstih smo srečno pristali pred števerjansko cerkvijo, trudni, a zadovoljni, da je naš izlet tako dobro uspel.

Za to lepo doživetje smo Števerjanci in Jazbinci še zlasti hvaležni dr. Humarju, g. misijonarju Pavlinu, g. županu Slavku Klanjščku in pa šoferju Rastiju; še enkrat: Bog lonaj!

Ada Gabrovec

Doberdob

Farno romanje v Drežnico in izlet v Trento. Letos smo izbrali za izlet Soško dolino in ga združili z obiskom svetišča presv. Srca Jezusovega z Drežnici. Sobota 27. avgusta je bil prav lep poletni dan. Najprej smo se ustavili v Tolminu in si ogledali župnijsko cerkev Matere božje na Ilovici. V njej so bili ravno zbrani birmanci pri izpraševanju, navzoč je bil koprski škof msgr. Janez Jenko in je govoril o dolžnostih krščanskih botrov. Cerkev je bila vsa okrašena za naslednji dan, ko je bila sv. birma.

Pot smo nadaljevali skozi tolminske vasi ob levem bregu Soče, žal pa nas je tod spremljala jutranja megla, ki pa se je zgubila, ko smo se po gorski poti povzpeli v Drežnico, ki je kar naenkrat zablestela v jutranjem soncu pod mogočnim Krnom. Ta dan so bili z nami še drugi romarji: iz Divače, iz Košane ter iz Trnja na Krasu s svojimi duhovniki, vsega skupaj pet avtobusov.

V prelepi cerkvi presv. Srca Jezusovega smo imeli sv. mašo in pridobili sveteltni odpustek. O zgodovini te cerkve nam je spregovoril domači župnik in zlasti poudaril, kako je bilo božje varstvo nad cerkvijo in župnijo med prvo in drugo svetovno vojno.

Opoldne smo imeli izdatno kosilo v Kobaridu, nakar smo zavili spet po dolini Soče do izvira, ki pa je bil zaradi letošnje suše skoraj brez vode. Spotoma smo se ustavili še za obisk cerkva v Bovecu ter v Soči in Trenti, kjer smo zlasti občudovali prelepe slike Toneta Kralja. Dan se je začel nagibati k večeru, zato smo se obrnili proti domu. V avtobusu je vsekrog vladalo veselo vzdušje med petjem in šalami, tako da smo se kar naenkrat znašli doma veseli po tako razgibanem dnevu in hvaležni Bogu za lep dan, za milosti, ki smo jih bili deležni v Drežnici in vse lepote, ki smo jih mogli občudovati po Soški dolini.

Čestitke

V družini dr. Mirka Spacapana in Katy Kostnapfel so kupili hčerko Veroniko, ki bo delala družbo bratcu Tomažku.

Predsednika Zveze slovenske katoliške prosvete, Emila Valentinčiča in ženo Anico, je osrečilo rojstvo male Martine. Iskreno jima čestitajo prijatelji in znanci in želijo mali Martini vso srečo v življenju.

Ob rojstvu hčerke Mateje izreka SKD »Hrast« iskrene čestitke Franki in Ninku. Doberdobska skavtska družina je z veseljem sprejela novico, da je sestra Francka povila možu Ninku in dala malemu Andreju za spremljevalko drugorojenko Matejo ter družini Černic iskreno čestita. Goriški skavti in skavtinje z veseljem pozdravljajo prihod bodoče skavtinje Mateje. Ob tej priložnosti iskreno čestitajo sestri Franki in možu Ninku.

Širite „Katoliški glas“

Zakonik cerkvenega prava v slovenščini

Komisija, ki pripravlja slovenski prevod novega Zakonika cerkvenega prava je sporočila, da je prevod že v tiskarni. Novica bo zanimala v prvi vrsti duhovnike in pravnike doma, v zamejstvu in po svetu, saj lahko v kratkem pričakujejo strokovno neoporečno slovensko besedilo. Ob slovenskem prevodu bo natisnjen tudi latinski izvirnik.

Šport

Uspešen nastop »Olimpye-Terpin« v Sloveniji

Igralci goriske odbojbarske ekipe Olimpya-Terpin, ki so v zadnji sezoni opravili uspešno prvenstvo v C-2 ligi, so odšli na devetdnevno začetno pripravo v Radence na Stajerskem. Kot že lani so se udeležili tekem, ki jih organizirajo v okviru mednarodnega pomurskega sejma v Gornji Radgoni.

Turnir se je vršil v nedeljo na odprtem igrišču v bližnji vasi Apače. Udeležilo se ga je pet ekip in sicer poleg zmagovalne Olimpye-Terpin še ekipa Lovše, Apače, Lenart in veterani Apače, ki so zasedle ob koncu tudi tak vrstni red. Memorial je bil posvečen dr. Toplaku, kulturnemu in vsestranskemu apaškemu delavcu, zato je pokal podelila njegova soproga.

Olimpya-Terpin je dobila vse štiri tekme. Ekipa je tudi bistveno pomlajena, saj bodo uvrstili v letošnjo postavo več mladih igralcev, ki kažejo lepe sposobnosti in dobro igro, vendar jim manjka še potrebne izpopolnitve in izkušenosti. To bo skušal v naslednjih pripravah odpraviti trener Dušan Carli, ki je že prej skrbel za ekipo razen lani.

Za goriško postavo so igrali: Igor, Stefan in Marko Cotič, Beni Košič, Damijan, Andrej in Simon Terpin, Ivo Spacapan, Luka Marassi, Lucio Battisti. Seveda ekipa ni bila popolna, ker se teh priprav niso mogli, zaradi raznih obveznosti, udeležiti nekateri tudi glavni igralci Olimpye.

Medtem so se fantje-olimpijci že vrnili v Gorico. Izrazili so zadovoljstvo nad devetdnevni treningom, v katerem so lahko spoznali vrsto novih odbojbarskih prijemo. Upamo, da pomeni to dober in uspešen začetek letošnjega prvenstva slovenske ekipe na Goriškem v C-2 ligi.

Sožalje

SKD »Hrast« izreka družini Ferletič iskreno sožalje ob izgubi dragega moža in očeta Karla.

Ob tragični izgubi dragega moža in očeta Karla izrekajo doberdobski skavti in skavtinje sestri Ester in družini iskreno sožalje.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

priredi v šolskem letu 1983-84 več tečajev.

V tržaški pokrajini:

1. Dvoletni tečaj s kvalifikacijo za mizarje (I. letnik);
2. dvoletni tečaj s kvalifikacijo za tajnice v podjetju (I. letnik);
3. tečaj s kvalifikacijo za analiste programerje;
4. tečaj za biti na tekočem v fiskalnem vodenju trgovskih in gostinskih obratov;
5. posebni tečaj iz kmetijstva: vinogradništvo-kletarstvo;
6. posebni tečaj iz kmetijstva: gojenje oljk;
7. posebni tečaj iz kmetijstva: fitopatološka zaščita kultur;
8. posebni tečaj iz kmetijstva: vodenje zadružnih obratov.

V goriški pokrajini:

1. Tečaj specializacije za programerje elektronskih računalnikov;
 2. posebni tečaj iz kmetijstva: vinogradništvo in kletarstvo.
- Vpisovanje in podrobnejše informacije do 17. septembra od 10. do 12. ure in sicer: v Trstu na sedežu zavoda, ul. Carducci 8/II tel. 730210; na sedežu Kmečke zveze, ul. Cicerone 8/A, tel. 62948 (za tečaje iz kmetijstva), v Gorici pa na sedežu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, Travniki (Piazza Vittoria) 11, tel. 32844 in na sedežu Kmečke zveze, ul. Malta 2, tel. 84644 (za tečaj iz vinogradništva).

DAROV

Za kapelo bl. p. Leopolda pri Domju: skupina dobrotnikov iz Domja za Marijin kip 55.000; družina Kompare v isti namen 5.000 kakor tudi N. N., Katinara 50.000 ter Mary in Mira Bole, Trst 100.000; N. N., Trst 60.000; Fani Rudež, Trst 50.000; N. N., Trst 50.000; Ana, Katinara 50.000; N. N., Trst 25.000; Viktorija Skok 50.000; Ana Luin, Kolonovec 10.000; Cvetka Vovk, Trst 10.000; Karlo Furlan 20.000 lir.

Za cerkev v Novi Gorici: J. P. in M. B. v spomin msgr. Antona Rutarja in Mirka Mazora 200.000 lir.

V spomin svojih dragih pokojnih: Marija Ban, Bane za obnovitev cerkve na Opčinah in Banah ter za Marijanišče na Opčinah po 5.000 (15.000) lir.

Za misijon p. Kosa: N. N., Opčine 30.000. Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

DAROV

Za Katoliški glas: posojilnica in hranilnica v Doberdolu v spomin Karoline Gergolet vd. Lavrenčič 50.000; Magda Hreščak iz Avstralije namesto cvetja na grob pok. Nikota Samsa iz Trsta 15.000; družina Bortolai iz Sv. Križa pri Trstu namesto cvetja na grob pok. sina Armanda ob njegovem rojstnem dnevu 30.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: družina Markočič-Rojc v spomin Režke Solarjeve iz Zalošč 20.000; družina Gorjan v spomin g. Mirka Mazora 20.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Any, Metoda in Vera Češčet v spomin Mirka Mazora 30.000 lir.

Ob 50 letnici vstopa v Marijino družbo: C. K., Gorica za Katoliški glas, za Katoliški dom, za slovenske misijonarje, za lačne otroke in za cerkev na Sv. gori po 20.000 lir.

Za »Pastirčkas«: birmanka Barbara Renčelj iz Bazovice 10.000 lir.

Za »Našo pot«: M. B. 10.000 lir.

Za cerkev v Doberdolu: v spomin Karoline Gergolet vd. Lavrenčič so darovali družina Frandolič, Vrtna ul. 26 50.000, sinovi in hči 100.000; posojilnica in hranilnica v Doberdolu 50.000; v spomin pok. strica Ušaj družini Gergolet in Jarc 50.000.

Za cerkev na Opčinah: starši, botri in sorodniki ob krstu malega Darija Ražem 25.000; Eraldo D'Agostini 20.000; Ivanka Vidau-Hrovatin 10.000; razni 28.000 lir.

V spomin na pok. očeta Rudolfa in pok. Ervina Policardija darujeta družina Sedmak in ga. Angela iz Sv. Križa pri Trstu za gobavce misijonarja Stanta 50.000 lir.

Za cerkev na Repentabru: Stefanija Rogelija 100.000; N. N. v spomin Mirka Mazora in Marije Oblak 50.000 lir.

Za Sloskov dom v Bazovici: Fabio Ferfoglia v spomin na mamo Pavlo 10.000; ob krstu Ivota Križmančič 50.000; Angela Križmančič v spomin Jakoba, Ivanke in Franceta Racman 20.000; družina Čač-Ražem v spomin Marije Škerjanc 5.000; Fabio Ferfoglia v spomin mame Pavle in žene Marije 10.000; Amalija Pečar, Gropada 10.000; Zmaga Žagar-Didjetova 10.000; Verska skupina, Trst 20.000; družina Oblak-Križe, Trst 5.000; Dragica Pogorjanova ob krstu Kristine in Markota 20.000; Marija Stefanova 5.000; Marija Ražem 20.000; Stella Nejedli-Tek 5.000; v spomin očeta Justa Grgič iz Padrič hči Danica 60.000; ob poroki Lucijana Gruden in Vere Grgič 50.000; N. N. 100.000; Šajnikovi v spomin očeta Vincenca 5.000; Dori Križman v spomin staršev 15.000; bratje in sestre v spomin brata Avguščina iz Gropade 30.000 lir.

Za cerkev v Bazovici: žena Pierina v spomin Angela Žagar 10.000 lir.

Za Marijin dom v ul. Risorta 3, Trst: Franciška Gržina 100.000; Meri Parenzan 30.000; Emilija Žerjal 100.000; Majda Hrevatin 1.000.000; Fani Grmek 30.000; Marija Fon 200.000; Anica Perat v spomin na pok. Katarino Fičur 50.000 in Marija Kenda 100.000 lir.

Za Duhovsko zvezo v Trstu: N. N. 20.000.

Za cerkev v Ricmanjih: družina Pregarc, Ricmanje v spomin na pok. moža in očeta Vladimira 15.000; Marija Svara, Log 10.000; Pepca Hrvat, Ricmanje 5.000.

Popravek: Žene iz Pevme so namesto cvetja na grob msgr. Antona Rutarja darovale za tamkajšnjo cerkev 150.000 in ne 50.000 lir, kot je bilo pomotoma zapisano v zadnji številki »Katol. glasa«.

Radio Trst A

Spored od 4. do 10. septembra 1983

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.30 Mladinski oder: »V pušča-vi in goščavi«. 11.15 Nabožna glasba. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 »Počitnice... počitnice«. 14.10 Iz arhiva in tedenskih oddaj; lahka glasba; Fran Milčinski: »Cigani«. 16.00 Studijski dnevi »Draga 1983« -neposreden prenos.

Ponedeljek: 8.10 Beseda ni konj. 9.15 Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«. 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Naš avto. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Pesmi in njihovi protagonisti. 15.45 Literarni listi. 16.00 Klasični album. 17.10 Zimzelene melodije. 17.30 Rubrika. 18.00 Na naši koži.

Torek: 8.10 Pogovori. 9.15 Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«. 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Ob stoletnici organiziranega glasbenega šolstva na Slovenskem. 14.10 Otroški kotichek. 14.30 Naš jezik. 15.45 Literarni listi. 16.00 Klasični album. 17.10 Zimzelene melodije. 17.30 Rubrika. 17.40 John Bennetti: »Dramatik«.

Sreda: 8.10 Po svetu sem in tja. 9.15 Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«. 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Pod Matajurjan. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Zvezdniki našega časa. 15.45 Literarni listi. 16.00 Klasični album. 17.10 Zimzelene melodije. 17.30 Rubrika. 18.00 Kulturni odmevi iz Beneške Slovenije.

Četrtek: 8.10 Beseda ni konj. 9.15 Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«. 10.10 Skladbe slovenskih in drugih jugoslovanskih avtorjev. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Kulturni odmevi iz Beneške Slovenije. 14.10 Otroški kotichek. 14.30 Naš jezik. 15.45 Literarni listi. 16.00 Klasični album. 17.10 Zimzelene melodije. 17.30 Rubrika. 18.00 Pogovori o naših otrocih. 18.20 Črnske duhovne pesmi.

Petek: 8.10 Trim za vsakogar. 9.15 Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«. 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Na počitnice. 13.00 Radijski dnevnik. 13.20 Slovenske umetne in ljudske pesmi. 15.45 Literarni listi. 16.00 Klasični album. 17.10 Zimzelene melodije. 17.30 Rubrika. 18.00 Kulturni dogodki. 18.45 Imena naših vasi.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.00 Imena naših vasi. 9.15 Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«. 10.10 Koncertni spored. 11.30 Glasbeni potpuri. 12.00 Bom naredu st'zdice, čjer so včas' 'ble. Glasnik Kanalske doline. 14.10 Otroški kotichek. 14.30 Naš jezik. 14.35 Iz studia neposredno. 16.00 Klasični album. 17.00-19.00 Izbrane melodije minulega desetletja. 17.30 Rubrika. 18.00 »Počitnice... počitnice«, humoristična nadaljevanka.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 18 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

SLOVENSKI HOTEL
»B L E D«
v RIMU - ROMA

Lastnik:
LEVSTIK VINKO

Hotel »BLED«
Via S. Croce in Gerusalemme 40
00185 ROMA
Tel. (06) 777102 - 7579941
Telex 620196

Banca Agricola Gorizia c.r.o.g.i.
Kmečka banka Gorica v.z.o.j.

skupno z ostalimi članicami Deželnega konzorcija ljudskih bank

VAM NE NUDI SAMO DENARJA!

GORICA, KORZO VERDI 51, TEL. 84206/7 — TELEX 460412 AGRBAN